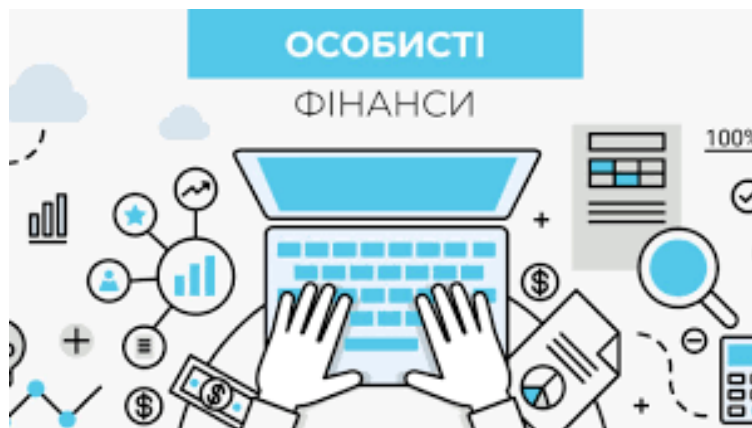

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова факультетська навчальна дисципліна)

Особисті фінанси

Розробник:

Єгорова Олена,
*к. е. н., доцент, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування*

Полтава 2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Особисті фінанси
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова факультетська навчальна дисципліна, 3 семестр
Назва структурного підрозділу	Факультет обліку та фінансів, кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника	Викладач: Єгорова Олена, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Контакти: каб. 13 (корпус факультету обліку та фінансів), +38050-08-02-198, e-mail: olena.iegorova@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/yegorova-olena-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, освітня програма	035 Філологія ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, 052 Політологія ОПП Політологія, 071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з економічних дисциплін

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань основ управління фінансовими ресурсами фізичних осіб для досягнення фінансової стабільності, досягнення фінансової грамотності і підвищення їхнього рівня фінансової культури.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування системи знань з теорії і практики фінансових відносин фізичних осіб, організації фінансової діяльності фізичних осіб, розвинути в здобувачів вищої освіти критичне та системне мислення з фінансових питань, здатність визначати зважені фінансові цілі, логічно обґрунтовувати фінансові рішення, уміння оцінювати фінансові ризики та приймати рішення щодо управління особистими фінансами, виокремлювати основні моделі та стратегії особистої фінансової поведінки.

Компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗКФК02. Здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення.

ЗКФК03. Здатність до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПРФК01. Володіти знаннями щодо теоретичних, емпіричних та експериментальних психологічних концепцій особистості, особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її професійного самовдосконалення і про соціальної самореалізації.

ПРФК04. Знати та розуміти сутність фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.

Програма навчальної дисципліни:

- Тема 1. Фінансова культура та фінансова грамотність.
 Тема 2. Зайнятість та підприємництво як форми самореалізації.
 Тема 3. Трудові та нетрудові надходження фізичних осіб.
 Тема 4. Видатки фізичних осіб.
 Тема 5. Особисте фінансове планування, сімейний бюджет.
 Тема 6. Оперативна особиста фінансова діяльність.
 Тема 7. Стратегічне управління особистими фінансами.
 Тема 8. Особиста фінансова безпека.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання 2022 р.н.				заочна форма навчання 2022 р.н.			
	усього го	у тому числі			усього -го	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Фінансова культура та фінансова грамотність.	15	2	4	9	12	2	–	10
Тема 2. Зайнятість та підприємництво як форми самореалізації.	15	2	2	11	10	–	–	10
Тема 3. Трудові та нетрудові надходження фізичних осіб.	15	2	2	11	12	–	–	12
Тема 4. Видатки фізичних осіб.	15	2	4	9	10	–	–	10
Тема 5. Особисте фінансове планування, сімейний бюджет.	15	2	4	9	12	2	–	10
Тема 6. Оперативна особиста фінансова діяльність.	15	2	4	9	10	–	–	10
Тема 7. Стратегічне управління особистими фінансами.	15	2	2	11	12	–	–	12
Тема 8. Особиста фінансова безпека.	15	2	2	11	12	–	2	10
Індивідуальні завдання (ведення щоденника доходів і витрат, контрольна робота)	–	–	–	–	30	–	–	30
Усього годин	120	16	24	80	120	4	2	114

Форми контролю результатів навчання*

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота				Контрольна робота	
		Глосарій	Розв'язування тестів	Ведення щоденника доходів і витрат			
денна форма навчання 2022 р.н.							
ПРФК01	18	12	16	4	–	50	
ПРФК04	18	12	16	4	–	50	
Разом	36	24	32	8	–	100	
заочна форма навчання 2022 р.н.							
ПРФК01	1	12	16	4	17	50	
ПРФК04	2	12	16	4	16	50	
Разом	3	24	32	8	33	100	

*для максимальної кількості балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни*

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Ра- зом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота			Конт- рольна робота	
		Глосарій	Розв'я- зування тестів	Ведення щоденника доходів і витрат		
денна форма навчання 2022 р.н.						
Тема 1. Фінансова культура та фінансова грамотність.	6	3	4		–	13
Тема 2. Зайнятість та підприємництво як форми самореалізації.	3	3	4		–	10
Тема 3. Трудові та нетрудові надходження фізичних осіб.	3	3	4		–	10
Тема 4. Видатки фізичних осіб.	6	3	4		–	13
Тема 5. Особисте фінансове планування, сімейний бюджет.	6	3	4		–	13
Тема 6. Оперативна особиста фінансова діяльність.	6	3	4		–	13
Тема 7. Стратегічне управління особистими фінансами.	3	3	4		–	10
Тема 8. Особиста фінансова безпека.	3	3	4	8	–	18
Разом	36	24	32	8	–	100
заочна форма навчання 2022 р.н.						
Тема 1. Фінансова культура та фінансова грамотність.	–	12				12
Тема 2. Зайнятість та підприємництво як форми самореалізації.	–					–
Тема 3. Трудові та нетрудові надходження фізичних осіб.	–					–
Тема 4. Видатки фізичних осіб.	–					–
Тема 5. Особисте фінансове планування, сімейний бюджет.	–	12				12
Тема 6. Оперативна особиста фінансова діяльність.	–					–
Тема 7. Стратегічне управління особистими фінансами.	–					–
Тема 8. Особиста фінансова безпека.	3		32	8		43
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	–	–	–	–	33	33
Разом	3	24	32	8	33	100

**Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях
(за одне завдання)**

Бали	Критерії оцінювання
3	Завдання виконано в цілому успішно, без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність досліджуваних явищ і процесів, можуть містити незначні неточності. Здобувач вищої освіти проявив відмінну здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; продемонстрував здатність правильно або без суттєвих помилок оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
2	При виконанні завдання та/або у висновках допущені помилки системного, теоретичного, методичного характеру. Здобувач вищої освіти продемонстрував здатність хоча й з помилками до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
1	Завдання виконано з принциповими помилками у розрахунках та/або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив задовільну здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
0	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 50%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив нездатність без принципових помилок виконувати завдання. Здобувач вищої освіти не проявив здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; продемонстрував не здатність оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.

Критерії та шкала оцінювання складання глосарію (за один глосарій)

Бали	Критерії оцінювання
3	Глосарій включає не менш ніж 15 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Ведеться від руки у зошиті конспекту лекцій. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив високий рівень оволодіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання.
2	Глосарій включає не менш ніж 12 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на доброму рівні.
1	Глосарій включає не менш ніж 9 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Матеріал поданий несистематизовано, неструктуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на задовільному рівні.

Бали	Критерії оцінювання
0	Глосарій включає менш ніж 9 термінів, що не розкривають основні категорії теми. Або відсутність глосарію. Здобувач вищої освіти не проявив володіння компетентностями та програмними результатами навчання.

**Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів (за один тест)
на платформі Moodle у системі дистанційного навчання ПДАУ**

% кількості правильних відповідей	Бали		Критерії оцінювання
	денна форма навчання 2022 р.н.	заочна форма навчання 2022 р.н.	
90,0-100,0	5	29-32	Здобувач вищої освіти без помилок або майже без помилок дав відповіді на питання тестів та проявив відмінний рівень оволодіння запланованими програмними результатами.
74,0-89,9	4	24-28	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на доброму рівні.
60,0-73,9	3	19-23	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на задовільному рівні.
30,0-59,9	2	10-18	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з значною кількістю помилок та не проявив на задовільному рівні оволодіння запланованими програмними результатами.
5,0-29,9	1	1-9	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання здебільшого з помилками та не проявив оволодіння запланованими програмними результатами.
0-4,9	0	0	Здобувач вищої освіти не оволодів запланованими програмними результатами навчання або не пройшов тестування.

Критерії та шкала оцінювання ведення щоденника доходів і витрат

Бали	Критерії оцінювання
7-8	Здобувач вищої освіти проявив високий рівень оволодіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання. Щоденник доходів і витрат ведеться не менше одного календарного місяцю. Записи робляться щодня. Використовується один із додатків для автоматизації ведення записів особистого бюджету: Money Manager, Money Wallet, Monefy, Buxfer, Coinkeeper, Goodbudget тощо. У кінці місяця проаналізовані витрати по категоріях та виконання плану.
4-6	Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на доброму рівні. Щоденник доходів і витрат ведеться не менше одного календарного місяцю. Записи робляться раз на два дні, деякі витрати не обліковуються. Використовується один із додатків для автоматизації ведення записів особистого бюджету, таблиця Excel або блокнот. У кінці місяця проаналізовані витрати по категоріях та виконання плану.
2-3	Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на задовільному рівні. Щоденник доходів і витрат ведеться не менше трьох тижнів. Записи робляться щодня. Використовується

Бали	Критерії оцінювання
	таблиця Excel або блокнот. У кінці місяця узагальнені, але не проаналізовані витрати по категоріях та виконання плану.
0-1	Щоденник доходів і витрат не ведеться або ведеться епізодично менше двох тижнів. Здобувач вищої освіти не проявив володіння компетентностями та програмними результатами навчання.

**Критерії та шкала оцінювання виконання контрольної роботи
здобувачами вищої освіти заочної форми навчання**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
Теоретичне	11-15	Показано всебічні, систематичні, глибокі знання матеріалу. Матеріал подано з виділенням і систематизацією головного, розкриттям суті та критичною оцінкою висвітлення питання у науковій, навчальній та фаховій літературі. Проявлено відмінне володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання. Здобувач вищої освіти проявив відмінну здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; правильно або без суттєвих помилок оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
	6-10	Показано добрий або задовільний рівень знань. У відповіді досить повно розкрито питання, відсутня застаріла інформація, проте матеріал поданий несистематизовано, без критичної оцінки, не виділені проблемні питання. Здобувач вищої освіти проявив добре володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання. Продемонстрована добра здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
	1-5	Показано досить низький рівень знань. У відповіді наведена неповна та/або застаріла інформація. Проявлене погане оволодіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання. Здобувач вищої освіти проявив задовільну здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
	0	Відсутність конспекту-відповіді.
Практичні завдання (оцінюється окремо кожне з 3-х)	5-6	Завдання в цілому виконано успішно – розрахунки виконані без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів, можуть містити незначні неточності. Здобувач вищої освіти проявив відмінну здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння знаннями щодо особливостей та

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
завдань)		умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.
	3-4	Завдання виконано не менш ніж на 60%. При виконанні завдання допущені принципові помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Здобувач вищої освіти проявив добру здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища.
	1-2	Завдання виконано менш ніж на 60%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив задовільну здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення, до адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища; оволодіння з суттєвими помилками знаннями щодо особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її соціальної самореалізації, сутності фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища.
	0	Відсутність виконаного завдання.
Загальна кількість балів	0-33	Робота може бути повернута на доопрацювання у разі невідповідності вимогам.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120.

Кількість кредитів 4.

Форма семестрового контролю залік.

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим, запізнення на заняття є недопустимими. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти не отримує бали за завдання і повинен повторно виконати його. Списування під час тестування заборонені.

Дедлайни та перескладання: Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20%). При тестуванні для проходження кожного тесту дається дві спроби, як результат зараховується краща спроба.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни – презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Клейсон Джордж. Найбагатший чоловік у Вавилоні / пер. з англ. Андрія Лапіна. Київ : Наш формат, 2017. 136 с.
2. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: Навчальний посібник. / Керівники авторських колективів: від Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» Т.С. Грищенко, Ю.В. Вітка; від ДВНЗ «Університет банківської справи» Т.О. Смовженко, А.Я. Кузнєцова. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 272 с.
3. Ясинська Н.А. Концепція та цикли особистих фінансів. *Ефективна економіка*. 2016. № 4. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4881>.

Допоміжні

4. Борисова І.С. Планування особистих фінансів в кризовий період. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2021. Том 32 (71). № 3. С. 116-122. URL : <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/11051>.
5. Куцяк В. Особисті фінанси як первинний елемент фінансової системи держави. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/18529/3/%D0%9A%D1%83%D1%86%D1%8F%D0%BA%20%D0%92..pdf>
6. Маршук Л., Клименко М. Інвестиції як складова управління особистими фінансами. *Економіка та суспільство*, (25). URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-84>
7. Тригуб О. Управління особистими фінансами та формування статків. <https://events.bank.gov.ua/nbuexpress2019/src/files/УПРАВЛІННЯ%20ОСОБИСТИМИ%20ФІНАНСАМИ.pdf>.
8. Фергюсон Н. Еволюція грошей. Фінансова історія світу; пер. з англ. К. Діса. Київ: Наш формат, 2017. 380 с.
9. Фінанси: експрес курс: навч. посібник / І. С. Волохова, Н. А. Шикіна, О. Г. Волкова та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової. Харків: ПромАрт, 2018. 262 с.
10. Фінансово-економічна грамотність: підручник: у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. Київ : Кондор, 2017. Ч. 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. 1024 с.
11. Фінансово-економічна грамотність: підручник: у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. Київ : Кондор, 2018. Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки. 400 с.
12. Чечетова Н.Ф., Чечетова-Терашвілі Т.М. Особисті фінанси та фінанси домогосподарств як резерв економічного зростання регіонів. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. 4(24), June 2019. С. 35-39. URL : https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30062019/6532.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Курс «Особистий та сімейний бюджет». Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Матеріали про особисті фінанси. URL : https://investment.24tv.ua/osobisti_finansi_tag7483/.

4. Освітня гра на тему платіжної безпеки «Здолай шахря!». Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем ЄМА за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. URL : <https://game.ema.com.ua/>.
5. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики: URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України : URL : minfin.gov.ua.
7. Офіційний веб-сайт Національного банку України : URL : bank.gov.ua.
8. Персональні фінанси: для чого вести їхній облік? Блог Романа Кошовського. URL : mykrp.com.ua/personal-financing-reasons/
9. Програма розвитку фінансового сектору (USAID / FINER-II. URL : http://finrep.kiev.ua/structure/finedu/general_ua.php.
10. Сайт «Цікаво знати». Розділ «Фінанси». URL : <https://cikavoznaty.com.ua/category/finance/>